

تعریف آسم

آسم، اختلال التهابی مزمن راههای هوایی است که این التهاب در کودکان حساس موجب بروز علائمی همچون خس خس مکرر، آپنه، احساس فشار و ناراحتی در سینه و سرفه به خصوص در شبها و آغاز صبح می شود. این علائم عموماً با محدودیت نسبی یا انسداد جریان هوا توأم می باشند.

التهاب مربوط به آسم، موجب تشدید واکنش برونش ها نسبت به محرک های مختلف می شود.

آسم شایع ترین بیماری مزمن دوران کودکی است، اولین علت غیبت از مدرسه و سومین علت بستری شدن کودکان زیر 15 سال در بیمارستان می باشد.

آسم ممکن است در هر سنی شروع شود اما 90-80٪ کودکان مبتلا اولین علائم بیماری را در سنین 5-4 سالگی بروز می دهند تا دوره نوجوانی.

طبقه بندی آسم:

- ◆ خفیف متناوب
- ◆ خفیف دائم
- ◆ متوسط دائم
- ◆ شدید دائم

علائم بالینی

تنگی نفس، خس خس سینه و سرفه

تشدید علائم

کوتاهی پیش رونده تنفس و سختی تنفس، سرفه، خس خس سینه، احساس فشار و ناراحتی سینه، خلط چسبناک و یا ترکیبی از این علائم.

بدلیل اسپاسم راههای هوایی، ورم لایه مخاطی و تجمع ترشحات، محل انسداد باریک و باریک تر می شود و باعث می شود، دی اکسید کربن خون زیاد و اکسیژن خون کم شود.

عوامل تشدید کننده یا تسریع کننده مملات

آلرژن ها (حساسیت زها)

- * خارجی: درختان، بوته ها، گیاهان هرز، گل ها، کپک ها، آلودگی هوا، هاگ ها
- * داخلی: گرد و خاک، کپک، سوسک کش
- * مواد محرک: دود سیگار، دود چوب، بوها، اسپری ها، تماس با مواد شیمیایی حرفه ای، ورزش، هوای سرد، تغییر دمایی، تغییرات محیطی (نقل مکان به خانه جدید)، حیوانات (موش، گربه، سگ، اسب)

* سرماخوردگی و عفونت‌ها

* داروها: آسپیرین، NSAID (غیر استروئیدی)، آنتی‌بیوتیک‌ها، و بتابلوکرها

* عواطف و هیجانات (ترس، گریه، خنده و خشم)

* بیماری‌ها: ریفلاکس معده- مری، فیستول نای- مری)

* افزودنی‌های غذایی: نگهدارنده‌های سولفیتی

* غذاها: شیر و سایر لبنیات، آجیل

* عوامل غدد درون ریز: اختلالات تیروئید و...

ارزیابی تشخیصی

• علائم بالینی • معاینات فیزیکی و تست‌های آزمایشگاهی

تدابیر عمومی:

◇ مراقبت مداوم توام با ویزیت منظم به وسیله متخصصین مراقبتی (حداقل هر 6 ماه) به منظور کنترل نشانه‌ها و پیشگیری از

تشدید بیماری

◇ جلوگیری از تشدید بیماری با اجتناب از مواد محرک و آلرژن‌ها

◇ درمان بیماری با تلاش در جهت کاهش التهاب موجود و تسکین یا پیشگیری از تنگی عملکردی راه‌های هوایی

درمان دارویی

موثرترین داروها عوامل ضد التهابی هستند که برای کنترل طولانی مدت مورد استفاده قرار می‌گیرند.

1- داروهای با اثر کنترلی طولانی مدت (داروهای پیشگیرانه)

2- داروهای با اثر فوری (داروهای نجات دهنده)

روش استفاده از داروهای استنشاقی

اکثر داروهای مورد استفاده در کنترل و درمان آسم باید از طریق استنشاق و با دستگاه آسم‌یار استفاده شود.

1- آسم‌یار را در دست چپ نگه دارید.

2- اسپری را با دست راست تکان دهید سپس درپوش آن را بردارید و آن را در قسمت مربوطه روی دستگاه نصب کنید.

3- نفس خود را بیرون دهید و قسمت دهانی آسم‌یار را در دهان خود بگذارید.

4- اسپری را با انگشت اشاره به سمت پایین بفشارید تا دارو وارد آسم‌یار شود و بلافاصله با یک دم عمیق دارو را استنشاق کنید

و نفس خود را 10 ثانیه نگه‌دارید تا دارو وارد ریه‌ها شود.

5- به تعداد دفعاتی که پزشک توصیه کرده است این کار را تکرار نمایید. (فاصله بین دو پاف باید یک دقیقه باشد تا راه‌های تنفسی

بازتر شده باشد)

منبع: پرستاری کودکان ونگ

مشاور علمی: دکتر مجید کیوانفر (فوق تخصص ریه کودکان)

واحد آموزش به بیمار

